

LILLEHAMMER KOMMUNE
Postboks 986
2626 LILLEHAMMER

Deres ref.:
Vår ref.: 25/1841-3
Saksbehandler: Hilde Skagestad
Dato: 11.04.2025

Deres ref. 2025/547

Lillehammer kommune - Akuttmedisinforskriften og forskrift om overgangsordning med særlige vilkår for rett til autorisasjon som paramedisiner for ambulansesarbeidere - helsepersonell med helsefaglig utdanning på bachelornivå

Helsedirektoratet viser til brev datert 17.1.25, oversendt med e-post til Helsedirektoratet samme dag.

Kommunen, Lillehammer interkommunale legevakt, v/Jonas Vikran Hagen viser til akuttmedisinforskriften § 13 som beskriver kravene til organisering og bemanning av legevaktssentraler. De viser til at det står i § 13 bokstav f. at legevaktssentralen skal *bemannes med personell med relevant helsefaglig utdanning på bachelornivå*. I forbindelse med den nylig etablerte overgangsordningen for ambulansesarbeidere/paramedic, som gir autorisasjon som paramedisiner, ber kommunen om en avklaring. Spørsmålet er om helsepersonell som nå har fått autorisasjon som paramedisiner, via overgangsordningen, er å regne som helsepersonell med helsefaglig utdanning på bachelornivå etter akuttmedisinforskriften §13 bokstav f.

Lovgrunnlag

Autorisasjonsordningen for helsepersonell og overgangsordning for rett til autorisasjon som paramedisiner

Forskrift om overgangsordning med særlige vilkår for rett til autorisasjon som paramedisiner for ambulansesarbeidere og sykepleiere (FOR-2024-06-25-1213) trådte i kraft 25.06.2024. Forskriften gjelder i en overgangsperiode for helsepersonell med autorisasjon som enten ambulansesarbeider eller sykepleier eller autorisasjon som både ambulansesarbeider og sykepleier, som søker om autorisasjon som paramedisiner, jf. § 1.

Paramedisiner ble en del av autorisasjonsordningen for helsepersonell fra og med 01.05.2022. Fra dette tidspunktet kan kun personell med autorisasjon eller lisens benytte seg av tittelen som paramedisiner, jf. helsepersonelloven § 74. Innføringen av profesjonen i autorisasjonsordningen medførte at det oppsto et skille mellom helsepersonellgruppen med

bachelor i paramedisin og andre helsepersonellgrupper med utdanning og gjerne langvarig yrkeserfaring innenfor akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus. Dette innebar også retten til å benytte beskyttet tittel.

Formålet med etableringen av en overgangsordning for autorisasjon som paramedisiner, er å sikre at personell som vurderes å inneha tilstrekkelig helsefaglig kompetanse innenfor paramedisineryrket, kan ha rett på autorisasjon og benytte seg av beskyttet tittel som paramedisiner. Dette selv om personen ikke innehar formalkravet til utdanning som i utgangspunktet gjelder for norskutdannede, herunder bachelorgrad i paramedisin.

Formålet med autorisasjonsordningen er blant annet å sikre at helsepersonell innenfor en bestemt profesjon innehar enhetlige kvalifikasjoner og kompetanse, som helsetjenesten og befolkningen ellers kan forvente av profesjonen. Vilåårene for autorisasjon følger av helsepersonelloven § 48 a, og etter denne bestemmelsen er det flere ulike grunnlag som kan føre til autorisasjon. Det innebærer blant annet at autorisert personell innenfor en profesjon kan ha ulik formell utdanningskompetanse avhengig av hvilket grunnlag autorisasjon er blitt innvilget på bakgrunn av. Personell innenfor en profesjon er imidlertid vurdert å inneha nødvendig kvalifikasjoner som kan kreves innenfor den bestemte profesjonen.

Søknad om autorisasjon etter overgangsforskriften må som hovedregel være fremsatt innen 1. juni 2030, jfr. overgangsforskriften § 5. Overgangsforskriften § 5

Akuttmedisinforskriften og tilhørende rundskriv

Forskrift om krav til og organisering av kommunal legevaktordning, ambulansetjeneste, medisinsk nødmeldetjeneste mv. (akuttmedisinforskriften) § 13 om krav til organisering og bemanning av legevaktsentralene, bokstav f. lyder "*bemannes med personell med relevant helsefaglig utdanning på bachelornivå, nødvendig klinisk praksis og gjennomført tilleggsopplæring for arbeid som operatør.*"

Det fremgår av rundskriv Rundskriv I-5/15 Akuttmedisinforskriften med merknader til enkelte bestemmelser av 30. april. 2015 om bokstav f at: *Det er lagt til grunn at operatører av legevaktsentraler som i dag ikke har utdanning på bachelornivå, men som ellers oppfyller krav til erfaring, gradvis vil erstattes av personell med relevant helsefaglig utdanning på bachelornivå. Departementet vil vurdere behovet for en nærmere spesifisert overgangsperiode på dette området, og eventuelt komme tilbake til dette gjennom en endring i forskriften.*

Vurdering

Etter at overgangsordningen trådte i kraft 25.06.2024 har Helsedirektoratet mottatt flere spørsmål fra legevakttjenesten. Spørsmålene gjelder om ambulansearbeidere, som har fått autorisasjon etter forskrift om overgangsordningen, vurderes å ha helsefaglig kompetanse på bachelornivå. Dette er aktuelt for kompetansekravene til operatører i legevaktsentral.

Ifølge akuttmedisinforskriften §13 f om krav til bemanning av legevaktsentralene, skal legevaktsentralen “bemannes med personell med relevant helsefaglig utdanning på bachelornivå, nødvendig klinisk praksis og gjennomført tilleggsopplæring for arbeid som operatør.”

Akuttmedisinforskriften § 13 f. har ikke vært endret på noe tidspunkt etter ikrafttredelsen i 2015. Som det fremkommer ovenfor under lovgrunnlaget så har en forskriftsendring på feltet vært varslet nær samtidig med ikrafttredelsen av akuttmedisinforskriften, jf. rundskrivet. I tillegg innebærer det såkalte Lex posterior-prinsippet at yngre regler går foran eldre. Det er således etter Helsedirektoratets vurdering ikke grunnlag for å legge til grunn en bokstavfortolkning av dagens akuttmedisinforskrift § 13 f.

Helsedirektoratet vil presisere at ambulansearbeidere som har fått autorisasjon som paramedisiner etter denne overgangsordningen vurderes å ha nødvendig kvalifikasjoner for paramedisineryrket og helsefaglig kompetanse på tilsvarende bachelornivå, og vil kunne jobbe som operatører i legevaktsentral så lenge også krav til nødvendig klinisk praksis og gjennomført tilleggsopplæring for arbeid som operatør er oppfylt, jf. akuttmedisinforskriften §13 f.

Sykepleiere har i utgangspunktet en helsefaglig utdanning på bachelornivå, men må i tillegg ha nødvendig kliniske praksis og gjennomført tilleggsopplæring for arbeid som operatør, jf. akuttmedisinforskriftens §13 f.

Helsedirektoratet vil likevel presisere at under enhver omstendighet er det arbeidsgiver som har et ansvar for å sikre at vedkommende helsepersonell som ansettes har de nødvendige kvalifikasjonene for den aktuelle stillingen og arbeidsoppgavene som ligger til denne stillingen.

Vennlig hilsen

Gunhild J. Røstadsand e.f.
spesialrådgiver

Hilde Skagestad
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk

